

mного pridonela k šolanju i v praktičnih i v estetičnih vprašanjih naše stanovanjske kulture. Deloma se v svojih izvajanjih naslanjata neposredno na največjega francoskega reformatorja in praktika v teh stvareh, Le Corbusierja.

Da pa bo uspeh še večji in da bomo te elemente in pridobitve moderne arhitekture, ki se večjim narodom nemara brez vsega drugega prilagajajo, resnično mogli nazvati tudi naše, bo treba še mnogo težkega in podrobnega dela. Zlasti bo treba glede na naše razmere diferencirati materialne in socialne tipe in izdelati njim odgovarjajoče arhitekturne tipe, ker ni vse za vsakega, potrebna bo tudi primerna tipološka studija o najetem stanovanju, kjer se okolnosti takoj drugače javljajo, dalje bi bilo že pri tej knjigi želeli nekoliko podatkov o denarni strani vprašanja ter o financiranju stavbe, prav svojo in obsežno studijo bo zahtevalo obravnavanje razmerja privatnega talnega načrta do različnih regulacijskih planov, tudi kos kakega arhitekturnega stilnega nauka ne bo odveč, itd., skratka, ta knjiga, ki orje pri nas ledino, šele stvarno naznačuje vse probleme, katerih se bomo morali dotakniti, ako hočemo uspešno graditi. Delo pa bo izvečine čisto individualno in praktično, čemur Mesar in Spinčič tu povsem naravno nista mogla ustreči, ker podajata le splošno tipologijo sodobnega stanovanja s stavbne in opremne strani in to v enem izmed finančno gotovo boljših prerezov, mimo katerega pa seveda ne smemo pozabiti onega slabšega in širšega, ki pač v prvi vrsti mora biti deležen ogromnih socialnih in higienskih pridobitev modernega stavbarstva. Kajti upoštevati moramo, da je razvoj arhitekture vse do zadnjega časa ravno na ta del najbolj pozabljal.

Kakor že rečeno, vsebuje knjiga, ki je lepo opremljena, obilno ilustracijsko gradivo in sicer nad 200 slik, izmed katerih jih je samo 54 med tekstom, dočim so vse ostale tiskane na prilogah na umetniškem papirju. Med tem gradivom nahajamo tudi nekako prvi seveda nepopolni pregled dela, ki ga je naša arhitektura zvršila v stavbi in opremi naših stanovanj.

R. L.

Dr. Janko Polec: Spominu Edvarda in Karla Strahla. Pos. odtis zv. 3/4 Zbornika za u. z. 1930, Ljubljana 1931, str. 170.

Vseučil. profesor Janko Polec je napravil našemu domoznanstvu neprecenljivo uslugo, ker se je lotil malo vabljivega posla, sestaviti biografijo ustvariteljev umetnostne zbirke v Starološkem gradu Edvarda in Karla Strahla ter kritično pretresti, izdati in z opazkami opremiti katalog te naše največje privatne zbirke.

Knjiga obsega živahno napisano biografijo obeh Strahlov, nemško pisano zgodovino starološkega gradu in avtobiografijo Karla Strahla in od Karla S. sestavljeni izčrpn katalog zbirke. Tekstu so dodane podobi obeh Strahlov, slike gradu in glavnih delov zbirke. Polec je izvršil svoje delo s svojo priznano vestnostjo, izčrpnostjo in prepričevalnostjo, pri kateri bi vsaka podrobna kritika pomenila dolgočasno novo raziskavanje raztresenih virov.

Ker je Strahlova zbirka sedaj razpršena na vse vetrove (Polec je ugotovil tudi neposredno usodo posameznih predmetov ob prodaji), bo Polčeva knjiga trajen in nepogrešljiv dokument o nji.

Frst

Marijan Marolt: Dekanija Celje. I. zv.: Cerkevni spomeniki v Celju. Umetnostni spomeniki Slovenije III. Zgodovinsko društvo v Mariboru 1931. Str. 114.

S to knjigo pričanja 5. zv. slov. povojne umetn. topografije, s predvojno Stegenškovo vred pa že 5. Pisatelj M. Marolt, ki je napisal že Vrhniško dekanijo, pričanja tu že svoj drugi zvezek. Opisani so vsi cerkveni spomeniki celjske župnije in opis pravi dobro ilustriran, le reprodukcije slikarskih umetnin so razen fresk v župni cerkvi sv. Daniela in Metzingerja kar po vrsti slabe. Opis je, kolikor ga morem po spominu kontrolirati, izčrpen. Pri vsakem objektu je podana literatura, zgodovina in opis sedanjega stanja — ono torej, kar se bistveno zahteva od takega dela. Premalo pa se nam zde vpoštrevani in izrabljeni slikarski spomeniki, slike cerkva na starih slikah Celja, podobice in drugo spominsko gradivo. Slika stare Marijine cerkve vsaj bi se bila morala tudi približati. Dalje se nam vidi zgodovinska analiza posameznih stavb premalo nazorna in se kljub dodanim talnim načrtom le s težavo spoznamo v nji.

S temi opazkami pa ne mislimo podcenjevati velikega dela, ki ga je M. izvršil in s svojim opisom naše znanje o važnih umet-